

Mughals and Lateron

غنی لکھنوی
صائب تبریزی
زبیب النساء محقی
بیدل
غالب
اقبال

Important Phase works.

فتح البحرین
سفینۃ الاولیاء
آتشکده
خواجه عاثر
سہ نشر ظہوری
دستنبو

Modern Persian literature

آغاز نثر جدید
روزنامہ نویسی در ایران
فرق بین شعر کلاسیک و شعر جدید
ادبیات، دورہ مشروطہ

دهخدا
جمالزاده
صادق هدایت
سعید نفیسی
محمد حجازی
بزرگ علوی
صادق چوبک

دهخدا
بهار
پروین اعتصامی
عارف قزوینی
ایرج میرزا
شماپوشیچ

Different Genres of Persian literature

النواع مختلف نشر جدید
شعر موج نو
نخستین بیان دوره انقلاب اسلامی

علی درشتی
جلال آل احمد
فروغ فرخزاد
تادونا درپور
شهریار
احمد شاملو
سایه

پروینر نائل خانلری

Literary History and Criticism

مشعر الجم
تنقید مشعر الجم

تاریخ ادبیات ایران - رضا زاده شفق
تاریخ زبان فارسی - پروینر نائل خانلری
سبک شناسی - ملک الشعرای بهار
چند فارسی ادب کے بیچاس سال - رضیہ اکبر
تاریخ زبان و ادبیات فارسی در ہند - توفیق سبحانی

BARKATULLAH UNIVERSITY, BHOPAL
Syllabus for Ph D/M.Phil. Entrance Exam- 2012
Subject – Arabic

Max. Marks : 100
Min. Marks : 40

Note : There will be 100 objective type of questions. Minimum Passing Marks will be 40.
No negative marking.

PRE ISLAMIC PERIOD

العصر الجاهلي

- ١- الشعر في العصر الجاهلي (القصائد والمعلقات والمنجهرات وأصحابها)
- ٢- النثر في العصر الجاهلي (الخطابة والأمثال والحكم)

EARLY ISLAMIC AND UMMAYYAD PERIOD

صلى الاسلام والعصر الاموي

- ١- القرآن؛ أسلوبه وأثره في اللغة العربية
- ٢- الخطابة (خطب النبيؐ والخلفاء الراشدين، سفيان بن واثل، زياد بن أبيه، حجاج بن يوسف وغيرهم)
- ٣- الملاحح النبوية وأصحابها (كتب بن زهير، حسان بن ثابت، عبد الله بن رواحة رضي الله عنهم وغيرهم)

ABBASSID PERIOD

العصر العباسي

- ١- الشعر وأعلامه (أبو تمام، البحتري، ابن الرومي، أبو فراس الحمداني، المتنبي، أبو العلاء المعري وغيرهم)
- ٢- النثر وأعلامه (أبو المقفع، الجاحظ، ياقوت الحموي، أبو القاسم الحريري، أبو حامد الغزالي، ابن الجوزي وغيرهم)
- ٣- العلوم والنحو
(الف) النحو (سيبويه، السيرافيني)
(ب) علم اللغة (خليل بن أحمد)

ARABIC LITERATURE IN MAHJAR

الأدب العربي في المهجر

- ١- الشعر وأعلامه (إيلياء أبو ماضي، نسيب عريضة، رشيد سليم القروي، إلياس فرحات)
- ٢- النثر وأعلامه (جبران خليل جبران، ميخائيل نعيمة، ابن الريحاني)

ARABIC LITERATURE IN INDIA

الأدب العربي الهندي

- ١- الشعر وأعلامه (فضل حق المخير آبادي، غلام نبي آزاد البلكرامي، فيض الحسن العبار كفوري، انور شاه الكشميري)
- ٢- النثر وأعلامه (الشاه ولي الله، الشيخ عبد الحق المحدث الدهلوي، عبد المحي الفرنجي المجلي، أبو الحسن علي الندوي)

MODERN ARABIC LITERATURE

الأدب العربي الحديث

- ١- الاوضاع السياسية والاجتماعية والثقافية والادبية في البلاد العربية
- ٢- تطور المقالة
- ٣- تطور الصحافة
- ٤- تطور المسرحية
- ٥- تطور الرواية
- ٦- عوامل الهجرة الى اوربا وامريكا

INDO - ARABIC LITERATURE

الأدب العربي الهندي

- ١- اللغة العربية في الهند
 - ٢- مساهمة الهند في الأدب العربي
- (الف) التفسير (التفسير المظهرى للقاضى ثناء الله، فتح القدير بما لا يمد من حفظه في علم التفسير للشاه ولي الله الدهلوي)
- (ب) الحديث (مشارك الأنوار النبوية لحسن الصنعاني، مجمع بحار الأنوار لطاهر البنتي، حجة الله البالغة للشاه ولي الله الدهلوي)
- ٣- الشعر والنثر كما في حصة الألف سابقا
 - ٤- الأعمال المهمة (النور السافر عن أخبار القرن العاشر، مبنحة المرحان في آثار هندوستان، رجال الهند

والسند، ماذا خسر العالم بانحطاط المسلمين، كشف اصطلاحات الفنون، الثقافة الاسلامية في الهند)

١- النشر العلمي و اعلامه (ابن المقفع، الجاحظ، بديع الزمان الهمداني، ابو القاسم الحريري، ابو الفرج الأصفهاني، ابو حامد الغزالي وغيرهم)

٢- العلوم والفنون

(الف) النحو (سيبويه، المبرد)

(ب) علم اللغة (تحليل بن احمد، ابن السكيت)

(ج) علم البيان والبديع (ابو عبيده، الجاحظ، عبد القادر الجرجاني، ابن المعتز وغيرهم)

(د) التاريخ (ابن اسحاق، الواقدي، ابن سعد، المسعودي)

(هـ) الحديث (الامام مالك، بخاري، مسلم، ابو داود، النسائي، الترمذي، أحمد بن حنبل)

(و) الفلسفة (البكسوري، الفارابي، ابن سينا، ابو حامد الغزالي)

(ذ) القصة والمقامات (الف ليلة وليلة، كليلة ودمنة، مقامات الحريري)

(ح) النقد الأدبي (اسامة بن جعفر، ابن قتيبة)

ARABIC LITERATURE IN SPAIN

الأدب العربي في الأندلس

١- الشعر العربي في الأندلس (ابن عديريه، ابن خفاجة، ابن زهير)

٢- النشر العربي في الأندلس (ابن زيدون، ابن خلدون، ابن عديريه، ابن حزم)

MODERN ARABIC LITERATURE

الأدب العربي الحديث

١- الشعر العربي الحديث و اعلامه البارزون (البارودي، شوقي، حافظ ابراهيم، معروف الرصافي، الكاظمي، نازك الملائكة، سلمى الخضراء الجيوسي)

٢- النشر العربي الحديث و اعلامه البارزون (المنفلوطي، طه حسين، أحمد أمين، العقاد، سيد قطب، الراجحي، توفيق الحكيم، نجيب محفوظ)

٣- النقد الأدبي (المازني، طه حسين، شوقي ضيف، أحمد أمين)

बरकतउल्ला विश्वविद्यालय, भोपाल (म.प्र.)

पीएच.डी. प्रवेश परीक्षा 2012

विषय - संगीत (प्रदर्शनात्मक कला)

अधिकतम अंक : 100

न्यूनतम अंक : 40

टीप :- प्रवेश-परीक्षा की अवधि तीन घंटे एवं कुल अंक 100 होंगे। इसमें पाठ्यक्रम पर आधारित 100 बहुविकल्पी प्रश्न होंगे।

इकाई-1

भारतीय संगीत का इतिहास:-

(1) संगीत की उत्पत्ति (2) भारतीय संगीत का इतिहास (3) वैदिक काल का संगीत (4) पौराणिक काल का संगीत (5) शिक्षा ग्रंथों एवं प्रतिशास्त्रों में संगीत (6) रामायण, महाभारत, बौद्ध एवं जैन कालीन संगीत (10) यूरोपियन प्रवेश काल एवं ब्रिटिश कालीन संगीत (11) आधुनिक संगीत (12) स्वतंत्र भारत में संगीत (13) ललित कलाओं में संगीत म.प्र. के घराने एवं इसका इतिहास।

इकाई-2

भारत की प्रमुख गायन-वादन-नृत्य शैलियाँ:-

1. शास्त्रीय शैलियाँ- निबद्ध-अनिबद्ध गान, ध्रुपद, धमार, ख्याल। रजाखानी, मसीतखानी गत आदि।
2. उपशास्त्रीय शैलियाँ- दुमरी, टप्पा, चैती, कजरी, दादरा धुनें आदि।
3. सुगम संगीत शैलियाँ- गीत, गजल, भजन, कव्वाली आदि।
4. लोक संगीत शैलियाँ- कजरी, बारहमासा, भवईया, गंभीरा, बाऊल, भटियाली, नौटंकी, रवांग, चैता, झूमर, चटका, लावणी।
5. रविन्द्र संगीत शैलियाँ- राग-रागिनी, प्रमुख गायन शैली- ध्रुपद अंग, ख्याल अंग, टप्पा अंग की शैलियाँ आदि।
6. नृत्य शैलियाँ- कथक, कथकली, मणिपुरी, भरतनाट्यम्, मोहिनीअट्टम्, ओडिसी, कुचिपुड़ी आदि।
7. मध्यप्रदेश की प्रमुख लोक नृत्य शैली।

इकाई-3

राग वर्गीकरण के सिद्धान्त- रेघ कोमल, रेघ शुद्ध, ग नि कोमल आदि। राग निर्माण के सिद्धान्त।

वाद्य वर्गीकरण :- तत्, वितत्, घन सुधिर, थाट-राग पद्धति।

इकाई-4

सौंदर्य शास्त्र एवं रस सिद्धान्त :-

सौंदर्य-रस परिभाषा, रस सिद्धान्त, राग में रस, सौंदर्य, सौंदर्यानुभूति, रस संख्या, राग तथा रस, अनुभाव।

इकाई-5

प्रमुख संगीत शास्त्र एवं शास्त्रकार, संगीतकार :-

1. प्रमुख संगीत ग्रन्थ- बृहद्देशी, नाट्यशास्त्र, नारदीय शिक्षा, संगीत रत्नाकर, श्रुति दर्पण, संगीत पारिजात, चतुर्दण्डप्रकाशिका एवं अन्य शास्त्र।
2. प्रमुख शास्त्रकार- श्रीनिवास, भरत, मतंग, अहोबल, सारंगदेव, पं. भातखण्डे, व्यंकटमुखी, बृहस्पति, फकीरुल्ला दामोदर पंडित, लोचन, रामामात्य, सोमनाथ आदि।
3. म.प्र. के प्रमुख संगीतकार- व्यक्ति एवं योगदान उस्ताद अलाउद्दीन खाँ, उस्ताद हाफिज अली खाँ पं. कार्तिकराम, पं. राजाभैया पूछवाले, पं. पर्वत सिंह, पं. सदाशिव भगवन्त देशपांडे, पं. कुदऊ सिंह, उस्ताद अमीर खाँ, पं. कुमार मंघर्व, डॉ. जहाँगीर खाँ, पं. कृष्णराव शंकर पंडित, उस्ताद अब्दुल लतीफ खाँ।

प्रमुख का नाम - तथा लेखक का नाम

बरकतउल्ला विश्वविद्यालय, भोपाल

पीएच.डी. प्रवेश परीक्षा- 2012

विषय :- राजनीतिशास्त्र

Maximum Marks अधिकतम अंक- 100
Minimum Passing Marks उत्तीर्ण हेतु न्यूनतम अंक- 40

Syllabus for 100 objectives questions based on PG Ist to IVth Semester
वस्तुनिष्ठ प्रश्नों हेतु पाठ्यक्रम- उक्त पाठ्यक्रम स्नातकोत्तर प्रथम सेमेस्टर से चतुर्थ
सेमेस्टर पाठ्यक्रम पर आधार रूप से तैयार किया गया है।

1. Overview of Indian Political Thought, Genesis and development.
2. The Indian Renaissance- Raja Ram Mohan Roy, Balgangadhar Tilak, Vivekanand.
3. Influences on the Ideas of Mahatma Gandhi.
4. Satya, Dharma, Shanti, Prem, Ahinsa, Asteya, Swadeshi, Roti Ke Liye Shram, Brahmacharya, Savinaya Awagya Andolan.
5. Political ideas of Pandit Jawahar Lal Nehru.
6. Dr. Bhimrao Ambedkar.
7. Political System, Approach and Analysis (David Easton)
8. Why's and where fore's of Marxian approach.
9. Political Elites (View of Pareto, Mosca, Michels, Laswell)
10. Political Socialization (Views of Apter, Almond and Powell)
11. Political Communication (views of Norbert Weiner and Karl Deutsch)
12. Meaning, Nature and Scope of International Politics
13. The concept of Non-Alignment :Bases, Role and Relevance
14. Regional Cooperation SAARC, ASAEAN.
15. Disarmament and Arms Control, CTBT, NPT
16. North -South Dialogue and South, South Dialogue and their major issues
17. Globalization- Meaning, Nature, its advantages and disadvantages, role of the WTO.
18. Evolution of Public "Administration as a discipline.
19. Meaning, Nature and Scope of public administration.
20. New Public Administration -Trends
21. Financial Administration

22. Financial Administration- Importance and Aims
23. Zero base Budgeting and performance budgeting processes, problems and importance.
24. Political Thought of Plato
25. Political Thought of Aristotle
26. Machiavelli, Hobbes, Locke, Rousseau, Montesquieu.
27. Bentham, J.S. Mill, Hegel, Green, Marx

1. भारतीय राजनीतिक विचारों का परिदृश्य, उत्पत्ति तथा विकास
2. भारतीय पुनर्जागरण- राजाराममोहन रॉय, बालगंगाधर तिलक, विवेकानंद
3. महात्मा गांधी के विचारों पर प्रभाव
4. सत्य, धर्म, शांति, प्रेम, अहिंसा, अस्तेय, स्वदेशी, रोटरी के लिए श्रम, ब्रह्मचर्य, सविनय अवज्ञा आंदोलन
5. पंडित जवाहरलाल नेहरू के राजनीतिक विचार
6. डॉ. भीमराव आंबेडकर
7. राजनीतिक व्यवस्था, उपागम एवं विश्लेषण (डिविड ईस्टन)
8. मार्क्सवादी उपागम के कारण तथा परिप्रेक्ष्य
9. राजनीतिक अभिजात्य (पिरेटो, मोस्का, मिशेल्स, लासवेल के विचार)
10. राजनीतिक संचार (एम्प्टर, ऑलमंड तथा पॉवेल के विचार)
11. राजनीतिक संचार (नॉर्बर्ट वीमन तथा कार्ल ड्यूस्ट के विचार)
12. अंतर्राष्ट्रीय राजनीति का अर्थ, प्रकृति तथा विस्तार
13. गुटनिरपेक्षता- आधार, भूमिका तथा महत्व
14. क्षेत्रीय सहभागिता- सार्क, आसियान
15. विशस्त्रीकरण तथा शस्त्रों पर नियंत्रण- सीटीबीटी, एनपीटी
16. दक्षिण-उत्तर संवाद तथा दक्षिण-दक्षिण संवाद तथा इनके महत्वपूर्ण मुद्दे
17. भूमंडलीकरण- अर्थ, प्रकृति, लाभ, हानियां, डब्ल्यूटीओ की भूमिका।
18. लोक प्रशासन का विकास
19. लोक प्रशासन का अर्थ, प्रकृति एवं विस्तार
20. नवीन लोक प्रशासन- प्रवृत्तियां

21. वित्तीय प्रशासन- महत्व तथा उद्देश्य
22. शून्य आधारित बजट तथा पर्फॉरमेंस बजट- प्रक्रिया, कठिनाईयां तथा महत्व
23. प्लेटो के राजनीतिक विचार
24. अरस्तू के राजनीतिक विचार
25. मेकियावेली, हॉब्स, लोक, रूसो, मांटेस्क्यू
26. बेंथम, जे.एस. मिल, हीगल, ग्रीन, मार्क्स

Constituent Assembly : Composition and working ; Making of the Indian Constitution, Salient features of the Indian constitution
 संविधान सभा: गठन एवं कार्य, भारतीय संविधान का निर्माण, भारतीय संविधान की प्रमुख विशेषताएँ

Preamble; Fundamental Rights and Duties; Directive Principles of State Policy, Amendment Procedure
 प्रस्तावना, मौलिक अधिकार एवं कर्तव्य, राज्य के नीति निर्देशक तत्व, संविधान संशोधन

Union Executive: President, Prime Minister and Council of Ministers
 संघीय कार्यपालिका: राष्ट्रपति, प्रधानमंत्री एवं मंत्रीपरिषद

Union Legislature: Lok Sabha and Rajya Sabh; Union Judiciary: The Supreme Court of India

संघीय व्यवस्थापिका : लोकसभा एवं राज्यसभा, संघीय न्यायपालिका : भारत का सर्वोच्च न्यायालय

State Executive : Governor, Chief Minister and Council of Ministers
 राज्य की कार्यपालिका : राज्यपाल, मुख्यमंत्री एवं मंत्री परिषद

State Legislature : Vidhan Sabha and Vidhan Parishad
 राज्य की व्यवस्थापिका : विधान सभा एवं विधान परिषद

Judiciary : High Court and Subordinate Courts

राज्य की न्यायपालिका : उच्च न्यायालय एवं अधीनस्थ न्यायालय

Problem Areas

1. Increasing Demand for State Autonomy
2. Demand for the creation of new states
3. State politics in the era of Globalization and coalition politics.
4. Inter state river water disputes
5. Factors influencing state politics in India

समस्या के क्षेत्र

1. राज्य स्वायत्तता की बढ़ती मांग
2. नये राज्यों की गठन की मांग
3. भूमंडलीकरण एवं गठबन्धन की राजनीति के युग में राज्य राजनीति
4. अन्तराज्यीय नदी जल विवाद
5. भारत में राज्य राजनीति को प्रभावित करने वाले कारक।

Main political issues since 1971 AD.

Nepal- The status of the roots of democracy.

Indo Pak Relation

- I. Nature and Evolution of International Organization.
- II. The League of Nations: Role in protecting world peace, causes of failure of League of Nations.
- III. The United Nations: Structure and Functions, Various organs of the UN Need of reforms in the UN structure. Humanitarian role.
- IV. UN's role in Disarmament

- Nature of social Research: Importance and uses, Difference between Pure and applied research, Identification of Research problem, Research Design.
- Hypothesis, Concepts and Variables, Typologies, Hypotheses Formulation and testing, Sampling Methods. Tools and Techniques of Data collection
- Observation: Characteristics of observation, Kinds of observation, Merits and Demerits, Questionnaire, scheduled and interviews.
- Sampling and survey techniques.
- Nature of study : Case study, techniques, Role and importance of case studies, Pilot studies and panel studies.

Theory Formation in Social Sciences- Survey Analysis- Types, Merits, Demerits, Report writing- Purpose and contents of a Report.

Origin and Development of International law, Meaning, Nature, scope and sources of International law.

अंतर्राष्ट्रीय कानून : उद्भव एवं विकास, अर्थ, प्रकृति, क्षेत्र एवं स्रोत

Relationship between international law and national law- Codification and Progressive Development of International law

अंतर्राष्ट्रीय कानून एवं राष्ट्रीय कानून के मध्य संबंध, अंतर्राष्ट्रीय कानून का संहिताकरण एवं क्रमिक विकास

Laws of Air, Land and sea warfares, Treatment of Prisoners of War, 1949, Geneva Convention.

हवाई युद्ध, थल युद्ध एवं समुद्री युद्ध के नियम, युद्ध बंदियों के साथ व्यवहार, जेनेवा सम्मेलन

1. Foreign policy : Meaning, nature and determinants
2. Determinants of Indian Foreign Policy: Internal and external

3. Principles and objectives of Indian Foreign Policy.

1. विदेशनीति : अर्थ, प्रकृति और निर्धारक तत्व
2. भारतीय विदेश नीति के निर्धारक तत्व : आन्तरिक एवं बाह्य
3. भारतीय विदेश नीति के सिद्धांत एवं उद्देश्य

1. Indian and the USA
2. India and Russia
3. India and China

1. भारत और संयुक्त राज्य अमेरिका
2. भारत एवं रूस
3. भारत एवं चीन

1. Nature of Indian Federal System
2. Center State Relations in India : Legislative, Administrative and Financial-

1. भारती संघीय व्यवस्था की प्रकृति,
2. केन्द्र राज्य संबंध : विधायी, वित्तीय एवं प्रशासनिक

1. Emerging trends in Indian federal system
2. Development of Local- Self Government after Independence, 73rd and 74th constitutional amendments.

1. भारतीय संघीय व्यवस्था की उभरती प्रवृत्तियाँ,
2. स्वतंत्र भारत में स्थानीय स्वशासन का विकास, 73 एवं 74वाँ संविधान संशोधन

Finance and local self Govt.: Bureaucracy and local self Govt; women's reservation in a Panchayat and its effects. Local autonomy and its importance

स्थानीय स्वशासन एवं वित्त, स्थानीय स्वशासन एवं नौकरशाही, पंचायतों में महिला आरक्षण एवं उसके प्रभाव, स्थानीय स्वायत्तता एवं इसका महत्व

Reorganization of States (1956) and Formation of Madhya Pradesh, Division of Madhya Pradesh. Determinants and Characteristics of

Madhya Pradesh Politics, Party System and Main Political Parties in Madhya Pradesh.

राज्यों का पुनर्गठन (1956) तथा मध्य प्रदेश का निर्माण। मध्य प्रदेश का विभाजन। मध्यप्रदेश की राजनीति के निर्धारक तत्व एवं विशेषताएँ, मध्य प्रदेश की दलीय व्यवस्था एवं राजनीतिक दल।

Administration in Madhya Pradesh : Secretariat, Chief Secretary, Secretary, Commissioner

मध्यप्रदेश का प्रशासन : सचिवालय, मुख्यसचिव, सचिव तथा आयुक्त। मध्यप्रदेश में जिला प्रशासन: जिलाधीश की भूमिका।

Emerging Trends in Madhya Pradesh Politics : Politics of Tribal, Politics of Dalits, Naxalite problem, Women and Politics, Electoral Politics and voting Behaviour. Politics of Development in Madhya Pradesh.

मध्यप्रदेश राजनीति की उभरती प्रवृत्तियाँ : जनजातीय राजनीति, दलित राजनीति, नक्सल समस्या, महिलाएं और राजनीति। निर्वाचन की राजनीति एवं मतदान व्यवहार। मध्यप्रदेश में विकास की राजनीति।

Meaning & Objectives of Diplomacy, Relation of Diplomacy with International Relations, Foreign Policy and International law. Historical evolution of diplomatic theory, methods and techniques upto present day. Limitations of Diplomacy.

राजनय: अर्थ एवं उद्देश्य, राजनय एवं अन्तर्राष्ट्रीय संबंध, विदेशनीति एवं अन्तर्राष्ट्रीय कानून राजनयिक सिद्धांत का ऐतिहासिक विकास, राजनय की प्रवृत्तियाँ एवं तकनीक। राजनय की सीमाएं।

Types of Diplomacy, Functions & Duties of a diplomat, Diplomatic procedure, Diplomatic Language.

राजनय के प्रकार, राजनयिक के कार्य एवं कर्तव्य, राजनयिक प्रक्रिया, राजनयिक भाषा।